

τῷ Πατριάρχικῳ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως μητροπολιτικῶν ἐπὶ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου, μετὰ τὴν ἐκ Βυζαντίου ἐκδίωξιν τῶν Λατίνων βασιλεύσαντος (1282—1332 M. X.), ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν πόλεων, ἀναφέρει, ὅτι οἱ *Δελφοί, Χρυσοὶ καὶ Σάλων μετωνομάσθησαν*· διὰ δὲ τῶν λέξεων *μετωνομάσθησαν ἐς ἕστερον*, ὁ ἀνώνυμος συντάκτης ἐννοεῖ τὴν ὑπὸ τῶν Λατίνων ἀρπαγὴν τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας (1).

Πρὸς ἐπισφράγισιν δὲ τῆς ἡμετέρας γνώμης, ὅτι οὐδεμία σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ *Ἀδελῶνος καὶ Σαλόνων* ἀρκείτω καὶ τὸδε: Εἰς τὸ ἐγγράφον τῆς ἐν ἔτει 1564 καθιρέσεως τοῦ Πατριάρχου Ἰωάσαφ, ὡς σιμωνιακοῦ, φέρεται ἡ ὑπογραφή τοῦ *Λαυρεντίου ἐπισκόπου Ἀδελῶνος*· ἐν τῇ αὐτῇ δὲ πράξει, ἀμείβως πάρακατιῶν, ὑπογράφεται καὶ *Ἄνθιμος ταπεινὸς ἐπίσκοπος Σάλωνος* (2). Πῶς δὲ δυνατὸν ἵνα ἐν τῇ αὐτῇ συνόδῳ παρίστανται δύο ἑτερόνυμοι ἐπίσκοποι μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πόλεως *Σάλωνος καὶ Ἀδελῶνος* ἅμα καλουμένης; Ἡ ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ Λέοντος φερομένη ἐπισκοπὴ τῆς Ἀδελῶνος εἶνε διάφορος τῆς ἐν Ἡπείρῳ, διότι ἀκατανόητον φαίνεται πῶς ἐπισκοπὴ τόσον μεμακρυσμένη ἐπωπτέυετο ὑπὸ τῆς τῶν Ἀθηνῶν μητροπόλεως, καὶ διότι ἐν τῷ αὐτῷ Λέκιεν ἀναγιγνώσκειται, ἐξ ἀρχαίου σημειωματαρίου, *Ἀδελῶν ἐν Ἑλλάδι πρὸς διάκρισιν τῆς ἐν Ἡπείρῳ*: πείθομαι, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ πόλις εἶνε ἡ γνωστὴ ἐν τῇ ἀρχαίῳ τητι πόλις τῆς Βοιωτίας *Ἀδελίς*, κατὰ μικρὰν τῆς καταλήξεως παραμόρφωσιν· ἢ, τὸ παράπαν, μία τῶν ἐν Πελοποννήσῳ ὑπὸ Στεφάνου Βυζαντίου μνημονευομένων ταυτωνύμων πόλεων.

Ἐκ τούτων συνάγεται, ὅτι ἡ Ἄμφισσα, ἐπὶ Λέοντος τοῦ Σο-

(1) Κουρπαλάτου, περὶ Ὀφφικίων, σελ. 392, ἐκδ. Goar.

(2) Martini Krusii, Turcograecia, σελ. 147.

Καὶ ἐπὶ τῆς Φραγκικῆς κατοχῆς (1205 M. X.) μνημονεύονται μεταξὺ τῶν ὑποκειμένων τῇ ἀρτισυστάτῳ Λατινικῇ ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν δεκατεσσάρων ἐπισκοπῶν, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἐγγράφοις τῆς ἐν Ραβέννα συνόδῳ, αἱ τῆς Ἀδελῶνος καὶ Σαλόνων, ὡς δύο διάφοροι ἐπισκοπαί. Ὁ Buchon θεωρεῖ τὴν ἐπισκοπὴν *Aulona* (Ἀδελῶνος) ὡς τὴν τοῦ Ταλαντίου. (Princip. Franc. en Morée).

φου, δὲν εἶχεν ἔδραν ἐπισκόπου· πιθανῶς δὲ ὑπήγετο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ταύτης ὑπαρχουσῶν ἐπισκοπῶν τοῦ *Γαλαξειδίου ἢ τῆς Βόρειας*, ὑποκειμένου τῇ μητροπόλει τῶν *Νέων Πατρῶν*. (1)

Ἄδελόν μοι, καίτοι πολλὰς πρὸς ἐξακρίβωσιν καταβαλόντι προσπαθείας, πότε συνέστη, καὶ τίμη μητροπολιτικῷ θρόνῳ τὸ κατ' ἀρχὰς ὑπήγετο, ἢ ἐπισκοπὴ τῆς Ἄμφισσης. Ἐπὶ Λέοντος δὲν μνημονεύεται ὡς τοιαύτη οὐχ ἦν τῶν τριακόσια σχεδὸν ἔτη πρὸ καὶ πενήκοντα σχεδὸν ἔτη μετὰ τοῦτον ἀναφέρεται ὡς πόλις ἡ Ἄμφισσα. Ὁ Θωμᾶς Σμῖθ καὶ ὁ πατριάρχης Χρυσάνθος πρῶτοι μνημονεύουσι τῆς ἐπισκοπῆς τῶν Σαλόνων, ἐποπτευομένης ὑπὸ τῆς μητροπόλεως Ἀθηνῶν· διότι ὁ μὲν πρῶτος τέσσαρας ἐπισκοπὰς καταλέγει ὑπὸ τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον τῶν Ἀθηνῶν, τὴν Ταλαντίου, Σκύρου, *Σαλόνου* καὶ *Μενδενίτης* (Βουδονίτης)· ὁ δὲ δεύτερος τὴν Ταλαντίου καὶ Δαυλίας, τὴν Σκύρου, *Σαλόνου*, Βουδονίτης καὶ Κορωνίας. Τούτοις δ' ἐπόμενοι καὶ οἱ Ἰάκωβος Σπών καὶ Γεώργιος Βέλερ τὴν ἐπισκοπὴν τῶν Σαλόνων μετ' ἄλλων τεσσάρων καταλέγουσιν ὑπὸ τὴν τῶν Ἀθηνῶν ἀρχιεπισκοπὴν. Ἐπειδὴ δὲ πρῶτον ἐν τῇ Ραβενναίᾳ συνόδῳ (1205 M. X.) ἀναφέρεται ὁ Λατίνος ἐπίσκοπος τῶν Σαλόνων, οὐδεὶς δὲ προμνημονεύσει ταύτης, ἴσως ἡ σύστασις τῆς ἐν Σαλόνῳ ἐπισκοπῆς εἰς τοὺς καταλαθόντας Φράγκους ἀνάγεται.

Ἄλλὰ ταῦτα μέχρις εἰκασίας χωροῦντων, ἕως ἂν ἕτεροι ἰσχυροὶ λόγοι πείσωσι περὶ τῆς προϋπάξεως τῆς ἐν λόγῳ ἐπισκοπῆς.

Γνωστοὶ δὲ εἰσὶ τρεῖς μόνον ἐρθόδοξοι ἐπίσκοποι τῶν Σαλόνων:

Α'.—Σεραφεῖμ (1397 M. X.) (2).

Β'.—Ἄνθιμος (1464) (3).

(1) Κοδινῷ Κουρπαλάτου, Ὀφφικ. σελ. 397.

(2) Χαλκοκονδύλη, Ἱστορ. Τουρκ. Β'. — Χρον. Γαλαξειδίου.

(3) Κρουσίου, Τουρκογραφικαί, σελ. 174.